

DACIA

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director
C. MIU-LERCA

Onor.
Biblioteca Palatului Cultural
A M A D

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice

DACIA TRAIANA Snc. T-șoara

Inscris la Tr. B. III. sub Nr. 80/1939

CONT C. E. C. 85.541

Redacția : : 16-00

Administrația : 50-62

Tipografia : 14-69

Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

ANGLO-AMERICANII SOMÂȚI DE RUȘI SĂ ÎNCEAPĂ INVAZIA Libia va fi împărțită între Franța și Egipt? Noui măsuri contra evreilor din Ungaria. Barbaria boșevică în Ucraina

Situată politica

Pe cîteva zile, presa europeană nu mai vorbește așa de invazie. Zile germane, îndeosebi, se ocupă pe lîngă de problema aceasta care — o situație unică într-o lîngă — constituie o rea prezentă, ca o bombă cu exploziv înarziată a carei bubuitură violentă văzăpăi o altă criză în altă să se declanșeze. La Berlin, nici un comentator nu ascunde jăptul că data invaziei este apropiată, ca scadența ei trebue previzată pe joarte curând.

De aceea, lungile și documentatele reportașuri publicate de toată presa germană ca și de cea neutră, dovedesc că de randul acesta cel puțin, nu mai este vorba de un „bluf”. Reichul — și cu el, Europa întreagă — așteaptă cu emoție invenirea cea mai spectaculoasă și mai cîncrenă din cîte s-au cunoscut până acum, — exceptie făcând, bineînțelea, bătălia din Răsărit, care a atins adeseori momente cu adevărat apocaliptice.

Conferința primitor ministră al Documentelor a început la Lonara. Telegramile anunță că va fi o conferință secretă și publicul va fi lăsat în curenț pînă comunicate.

Problema relațiilor diplomatice dintre Elveția și U. R. S. S. a constituit în cursul iunii acesteia subiectul de comentarii ale presei din Concedere.

Discuția aceasta a pornit dela o moțiune a lui Reinhard, consilier administrativ al orașului Berna și consilier național în mai multe legislaturi, membru al partidului socialist. Moțiunea numără 160.000 de semnături și potrivit practiților parlamentare elvețiene, ea a fost desbatută în Parlament în sedință din 29 Martie. Moțiunea lui Reinhardt a fost considerată de întreaga presă ca deosebit de ponderată, calitate care în general constituie o surpriză și a fost relevată cătoare. În concluzie, ea afirma următoarele: „În scopul de a întreține relații corecte cu toate Statele, Consiliul federal este invitat să facă tot ce-i să în putină, atât cît imprejurările permit pentru a restabili relații normale între Elveția și U. R. S. S.”

Correspondentul agenției DNB transmite:

După cum anunță Agenția TASS, Stalin a primit Vineri pe Stanislav Orlemaniski, ce a sosit la Moscova din orașul nordamerican Springfield.

Orlemaniski urmează să examineze situația polonezilor din „armata” poloneză din Uniunea Sovietică.

La întrevedere a fost de față și Molotov, comisarul poporului pentru afacerile străine.

Un ordin de zi al lui Stalin

BUCUREȘTI, 2. S. P. P. transmite: CU PRILEJUL ZILEI DE 1 MAI, STALIN A DAT UN ORDIN DE ZI ADRESAT CATRE POPORUL SOVIETIC.

ÎN ACEST ORDIN DE ZI STALIN RECUNOAȘTE PRINTELE ALTELE, CA VICTORIA ASUPRA GERMANIEI NU POATE FI OBTINUTĂ DE-CAZ PRIN EFORTURILE COMUNE ALE UNIUNEI SOVIETICE, MAREI BRITANII SI STATELOR UNITE.

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani . . . . . Lei 1800
Autorități și comercianți . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . Lei 6000

Redacția : : 16-00
Administrația : 50-62
Tipografia : 14-69

Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

porul și muncitorul german lucrează numai cu sila, el a subliniat că entuziasmul și spiritul înalt de jertfă al muncitorului german, care este pătruns de convingerea că național socialismul și victoria armatei germane va realiza adevăratul socialism și va aduce la îndeplinire toate desideratele muncitorești.

Poporul german s'a redeșteptat și cunoaște azi ce pericol însemnat capitalismul.

Intrevederile lui Stettinius

WASHINGTON, 2. (Ep). Subsecretarul de stat Stettinius a avut o convorbire în orașul Marakesh cu ambasadorul american la Moscova, Harryman și cu reprezentantul american din comitetul italien Murphy. După cum se anunță mai departe din Washington, Stettinius a evitat să se întâlnească cu de Gaulle în timpul prezenței sale la Marakesh. Se crede că după convorbirile cu Harryman și Murphy se va întoarce direct în America.

Negocierile comerciale anglo-turce

BUCUREȘTI, 2. S. P. P. transmite: Presa turcă anunță că sunt în curs negocieri anglo-turce pentru intensificarea relațiilor comerciale între Turcia și Marea Britanie.

In urma acestor negocieri se presupune că mărfurile depozitate în orientul apropiat vor fi expediate către Turcia, iar pe de altă parte va fi intensificat și exportul Turciei în Anglia.

Conferința monetară s'a terminat

BUCUREȘTI, 2. S. P. P. transmite: Conferința monetară a țărilor din Orientul Apropiat convocată la Cairo, virtualmente s'a terminat.

Rezultatul va fi publicat foarte curând

Luni s'a deschis la Londra conferința imperială

BUCUREȘTI, 2. S. P. P. transmite: Luni s'a deschis la Londra conferința imperială a Marii Britanii, care se întrunește pentru prima oară dela începutul acestui război. D. Churchill prezidează lucrările conferinței. Ședințele vor fi secrete și uneori, din timp în timp vor fi publicate comunicate oficiale care vor aduce la cunoștință opiniei publice temele desbatute.

Slovacia rămâne fidelă Germaniei

BRATISLAVA, 2. (Radar). DNB transmite: Ministrul Iosif Mach, a jîndat prilejul sărbătorilor de 1 Mai o manifestare către muncitorime, în care a declarat în numele guvernului, că Slovacia rămâne fidelă Germaniei în orice împrejurare, exprimând în același timp convingerea că poporul slovac eroic va invinge toate greutățile actuale.

Presă londoneză cere populației să-și păstreze calmul

AMSTERDAM, 2. (Radar). Ziarul londonez „News Chronicle” anunță din Nework, că ziarele americane adreseză apeluri către populație de a-și menține calmul și de a se feri de nervozitatea invaziei. Întreaga populație a St. Unite

trăiește de cîteva zile într-o stare de se-brilitate și toată lumea își pună întrebarea când și cum se va produce invazia. În vederea acestei stări a spiritului public, presa nu prea reușește de a calma publicul.

In Ungaria evreii nu au acces la băile publice

BUDAPESTA, 2. (Radar). DNB transmite: Ministerul de interne a interzis evreilor în Ungaria accesul la băile publice. Primăriile vor putea fixa anumite zile și ore pentru evrei, la aceste băi.

Cu altă ordonanță ministerul de interne a interzis până la nouă dispoziții orice adunare publică sau întrunire politică. Nici direcțiile sau comisiile executive ale part. politice nu au voie să se reunescă. Conducerea administrativă a partidelor poate să continue acțiivitatea,

D. von Papen va lipsi mai mult timp dela postul său din Turcia

ANKARA, 2. (Ep.) Știrile, după care ambasadorul german în Turcia, Dr. von Papen va lipsi timp mai îndelungat dela postul său le înregistrează ziarul „Tannin” prin constatarea că Berlinul trebuie să înțeleagă acțiunea turcă privitoare la problema cromului prin prisma situației generale a Turciei. Ambasadorul von Papen este un diplomat excelent, care a

făcut față și celor mai grele situații din cursul relațiilor germano-turce. Ar fi regretabil dacă din problema cromului să producă o încordare în relațiile germano-turce. Ziarul își exprimă speranță că la Berlin se va săptă aprecia situația de fapt și va exista convingerea că Turcia a trebuit să-și execute obligațiile de alianță față de Marea Britanie.

Actele de barbarie ale bolșevicilor în Ucraina

BERLIN, 2. (Radar). — DNB transmite: In cadrul protestelor ce se ridică în număr crescănd contra ororilor comise de bandele bolșevice și de detașamente speciale ale grupului în Ucraina Avocatul Semenco, a vorbit aseară la postul de radio Berlin ridicând glasul contra acților de teroare și de cruzime comise în aceste teritorii. El a vorbit

Puterile din Vest vor să împărță Libia între Franța și Egipt

ISTAMBUL, 2. (Radar). Presa turcă a anunțat, că în cadrul proiectelor de pace, puterile din Vest intenționează de a repartiza fostă colonie italiană Libia între Franța și Egipt. Fără de a-și formula

revendicări turcă, ziarele constată că trebuie să abandoneze orice speranță în stabilitatea regulamentelor viitoare, dacă ele vor fi făcute pe aceeași bază ca și după războiul trecut.

Victoria armatei germane va realiza adevăratul socialism

BERLIN, 2. (Radar). — DNB transmite: Cu prilejul sărbătorilor de 1 Mai, dr. Ley, organizatorul frontului

muncii, a vorbit și în Reuniunea Camerelor de Muncă respingând cu hotărire minciunosa propagandă înamică, că po-

riman va informa pe Stalin despre rezultatul convorbirilor din Londra.

Ziarul londonez „Exchange Telegraph” scrie că d. Churchill și Stettinius precum și membrii guvernului polonez din Londra au discutat și posibilitatea unei înțelegeri între Moscova și guvernul polonez. Se poate constata însă că

situația nu s'a înținătat și dimpotrivă conflictul rus-polonez a devenit din nou acut. Ziarele sovietice aduc acuzații ambastelor poloneze din Turcia că sprijină sau cel puțin toleră o activitate anti-bolșevică a Polonezilor din Turcia, acest pretext formează un motiv nou pentru presa Moscovă de atacuri contra guvernului polonez din Londra.

CONFICTUL RUSO-POLONEZ A DEVENIT ACUT

Poșta refugiaților

— STUDENȚII FACULTĂȚII DE MEDICINA DIN IAȘI, bursieri ai Directoratului Sănătății din Bucovina, își pot ridica ura la Decanatul Facultății de Medicină și, evacuat la Alba-Iulia. În afară de stării care au de primă rata a II-a a bursei se vor prezenta și următorii bursieri: Coicici I., Alexandru, Tîncu Lidia, Boșca G., Silviu, Prudie Ghorghe, Chiru Nicolae, Linodaru Ghorghe, Nicapora Hrincu, Directorul Sănătății și Ocrotirilor Sociale Octavian Lupu.

D-na MEDRIGAN, refugiată din Chișineu și familia și rudele că se află în Timișoara, Spitalul de Stat Z. I. Nr. 518, etc.

GALAN ION actual la Căminul de ucenici Nr. 1, Timișoara, căută pe tatăl său, Galan dela jandarmi. Rog cine știe unde se află să anunțe pe adresa de mai sus.

CUCUREON ION, refugiat din comuna Iea jud. Rădăuți, îmi cauță părinții și rog cine știe ceva despre ei și mă anunță la adresa de mai jos. Căminul de ucenici nr. 1, Timișoara.

GALAN POMFIR, refugiat din Gălănești jud. Rădăuți, îmi cauță părinții, prietenii și moștenii din com. Gălănești. Rog cine știe unde se află să anunță la Căminul de ucenici Nr. 1, din Timișoara.

Soldat MAMALIGA TEODOR din Reg. Art. Călăreță Timișoara, căută pe cumul săi, sold. Budu Ilie, dintr'un Batalion Vânători de Munte și premilitarul Cortac din evacuat din com. Gălești jud. Lăpușna și evacuat din com. Gălești jud. Lăpușna. Rog cine știe de ei rog a-i anunță după adresa de mai sus ca să trimită scrisoare.

TMANOV IULIA, refugiată în Timișoara, str. Bogdanestilor 175, căută pe soția Traianov Nicolae, de 34 ani, mecanic depou C. F. R. Chișineu.

ILIES MIHAEL, refugiat în com. Drăguș, jud. Vâlcea, Bul. Tudor Vladimirescu nr. 364, căută pe mama sa Ilies Eufinia, vîrstă din Soroca, evacuată împreună cu fratele ei Ilies Apolinari, bolnav în spitalul din Pătrova jud. Iași.

GHEORGHE POPA, refugiat din Bucovina în com. Boldur, jud. Severin Nr. 55, este un post de secretar comunala, de președinte într-o comună rurală.

ZENAIDA MARCULESCU, din comuna Ireni jud. Vâlcea, roagă pe cei ce știu unde se află refugiat Mihael Zahner, mecanic la fabrica de textile, din Iași-Copou, soție Valeria Zahner. Totodată căută și frații copii de care nu se știe nimic.

CROCOȘ GRIGORE învățător, refugiat și repatriat în com. Răduți jud. Timiș-Torontal, a expediat bagajul său în greutate de 652 kgr, conținând linge și alte efecte, la Timișoara. Cu toate că a trecut numai de 30 zile, la CFR, nu se știe nicio de acest bagaj.

CUCUREON ILIE, refugiat din com. Iea jud. Rădăuți, îmi cauță părinții Domnia mamă Maria, Lucretia surori, iar Ion și alți refugiați tot din com. Bilea. Rog cine știe unde se află, să mă anunță la Căminul de ucenici Nr. 1, Timișoara.

Invalid de război MARCU GHEORGHE, refugiat din Iași, căută pe mama sa Maria Iancu, lucrătoare la CAM, cu fratele Vasile. Rog cine știe de ei, sunt rugăți să-l anunțe Spl. Iancu Vladimirescu Nr. 16, Timișoara.

PROVINCIALI!

Venind la Timișoara, descindeți la HOTELUL DE LUX

»SAVOY«

Bdul Regele Mihai I No. 7
Confort modern. Serviciu prompt și conștiincios
Telefon: 38-40

Inr. Of. Reg. No. 25/1937.
2045

Activitatea Filialei Crucii Roșii din Timișoara

Serviciul în spitale --- Cum funcționează caietina din gară --- Aportul doamnelor din Timișoara

Continuând a infățișa prodigioasa activitate pe care Crucea Roșie, filiala Timișoara, o desfășoară în aceste vremuri excepțional de grele ne vom ocupa astăzi de modul cum au fost primiți răniții în capitala Banatului. Cum a fost organizat serviciul în spitale și care este aportul pe care îl-a dat caietina organizată în gara Domnita Elena. Totodată găsim necesar a sublinia și numele doamnelor care au înțeles să contribue la această importanță operă socială.

PRIMIREA RĂNIȚILOR

În cursul anului 1943 au sosit în orașul nostru 23 de transporturi cu 2486 răniți care au fost plasati de către Comandamentul garnizoanei în diferite spitale din localitate.

Răniții au fost primiți la gară din partea Crucii Roșii de dna prezidentă dna dr. Coste, asistată de dñe de comitet și infirmierele voluntare ale Crucii Roșii, cu care ocazia li s-au servit mâncăruri calde, ceai și li s-au distribuit ţigări.

SERVICIUL IN SPITALE

La toate spitalele în care au fost plasati răniții, serviciul de infirmiere la saloanele

de răniți și satale de pașamente a fost îndeplinit cu mult devotament de către infirmierele voluntare și auxiliare sanitare ale Crucii Roșii, controlate de către d-nele din comitet, după cum urmează:

LA SPITALUL MILITAR Z. I. 517: supraveghetoare; dna Elena Drăgan infirmieră voluntară, iar auxiliare voluntare: Păsăreni Ecaterina, Verdești Elena, Roșca Maria, Selejan Maria, Peterca Maria, Vălcăneanu Maria, Roșca Livia, Voichia Maria, Serban Florica, Stanciu Sanda, Olariu Elena, Vidac Maria, Konstantinovici Sonia, Konstantinovici Nadia, Luchici Elena, Onută Marcela.

LA SPITALUL MILITAR Z. I. 518: supraveghetoare: Dna Maria Trandafir infirmieră voluntară, infirmieră voluntară: dna Alexandrina Talpeș, iar auxiliare voluntare: Gayer Veronica, Coroia Olimpia, Bota Maria, Eugenia Vasilescu, două benevoale: Ecaterina Vașca, Margareta dr. Filip, Smărăndiță căp. Stănenescu.

LA SPITALUL DE CHIRURGIE DR. CANDEA (Sanatorul Bega): auxiliare sanitare: Olimpia Vuia, Viorica Husni, Stela Vuia.

Controlul asupra infirmierelor a fost fă-

cut de către dnoa din comitet: Viorica Lungulescu Coralia Gheorghe, Zoe Răduță, Aurora Tiucu, Livia Bojin, Elvira Lazar, Ecaterina Popescu și Hortensia Mioc.

CANTINA DIN GARĂ

În gara Domnita Elena Elena se află înființată din anul 1939 o cantină de gară unde se servește răniților, ostașilor și refugiaților în trevere mâncăruri calde și reci, ceai, ţigări etc.

În cursul anului 1943 s-au folosit următoarele cantități de alimente: 405.800 kgr. zahăr; 5 kgr. 150 gr. ceai cu rom; 36 kgr. carne; 7289 buc. pâine; 538 kgr. 600 gr. slăină; 184 kgr. brânză; 9 kgr. lăptă; 78 buc. conserve cu carne; 10 kgr. 560 gr. carne; 467 kgr. cartofi; 3 kgr. untură; 67 litri unt de lemn; 63.600 kgr. fasole; 2 kgr. mazăre; 55.500 gr. paste făinoase; 23 kgr. sare; 38.800 kgr. zarzavat; 84.600 kgr. făină; 47.950 kgr. ciapă; 6 kgr. oțet; 48 kgr. băut; 1036 buc. ouă; 1.900 kgr. mac; 64 buc. lămâi; 23.500 kgr. roșii; 14.900 kgr. ceai; 151 buc. ardei; 16 perechi cremvirsă; 18.680 digoni; 183 buc. aspirină 2.500 kgr. boala de ardei, în valoare de 508.626 lei.

Această cantitate de alimente a fost servită în porții în 16.676 ostași și refugiați și anume: ceai 15.250 porții; pâine 17.450 porții; brânză 1.853 porții; slăină 4.708 porții; ciapă 2.389 porții; cărnăci cu hrean 1.066 porții; sunca 5 porții; pogăcăle 100; cremvirsă 20; conserve 67; corbe cu cartofi carne etc. 4984; ouă 531; macaroane cu măce 264; cozonaci 287; struguri 91; prăjitură 330 porții.

Cantina a funcționat sub supravegherea dnei Zoe dr. Coste prezidentă, ajutată de dne Spălătela Ermina în calitate de secretară până la 1 Decembrie 1943. Tătaru Marian, ca auxiliară sanitată, delegată în mod permanent, precum și următoarele doamne și doamne: Albu Aurelia în 48 zile; Bojin Livia în 13 zile; Bojinca Elena în zile; Cioban Aurelia 3 zile; Cristea Juliană 10 zile; Chăponeriu Cor. 7 zile; Cloșea Elena 48 zile; Cristea Alex. 5 zile; Dragoescu Elena 9 zile; Dărjan Aurelia 2 zile; Deleanu Sofronia 16 zile; Eruțianu Eugenia 10 zile; Farchescu Silvia 1 zile; Cherescu Elena 2 zile; Giosanu Coralia 3 zile; Hulbăr Ecaterina 17 zile; Lungulescu Viorica 4 zile; Lazăr Elvira 2 zile; Lutas Emilia 2 zile; Mioč Hortensia 33 zile; Merces Valeria 1 zile; Omiga Ersilia 47 zile; Păsăル Sofia 76 zile; Popovici Olga 7 zile; Pop Selma 2 zile; Popovici Maria 25 zile; Poia Ofelia 12 zile; Petruț Maria 2 zile; Popescu Ecaterina 1 zile; Stavrache Aurora 18 zile; Ștefanescu Maria 38 zile; Stoian Elena 23 zile; Subzire Emilia 3 zile; Seclanu N. 5 zile; Talpeș Alexandra 2 zile; Tiucu Aurora 1 zile; Vula Olimpia 29 zile.

Inmormântarea d-nei Iustina Serban

Zilele trecute a avut loc în Cimitirul din Iosefin, inmormântarea Dnei Iustina Serban, nascuta Roman, mama dñor. Mihai Serban fost ministru, profesor la Politehnica din Timișoara, facultatea de Agrobiologie.

Justina Serban sa născut în anul 1864, iunie 19 în com. Rașinari. A fost văduva Președintelui de Tribunal de la Seghedin Mihai Serban. Fiind fica lui Visarion Roman, un bărbat devoțat bisericiei ortodoxe și cauzei naționale; a fost crescută într-un spirit religios și naționalist.

Ca mamă și ștut să dea o educație creștină și mai ales națională copiilor săi. Rămasă văduvă, și a trimis copiii în școli românești, la București și Brașov și i-a indemnizat cu sacrificiul despărțirii și intreruperii legăturilor cu ei, ca în timpul războiului unirii să seruească cauza Patriei în Regatul liber.

Defuncția încă în era ungurească și în calitatea ei de casieră și mai târziu Președintă Reuniunii Femeilor Române din Arad, a depus mari stăruințe și jertfe în

vederea complectării sumei necesare pentru clădirea și înzestrarea liceului de teologie romano-ortodox din Arad.

Pătrunsa de un adevarat spirit național și creștinesc și cu o voință mare, trecea mereu granița și ajutată de Nicu Filipescu, Principesa Alexandrina Cantacuzino și Sociatarea Femeilor Ortodoxe Române, colecta importante sume de bani, aducându-le Consistorului din Arad spre a fi împărtășite românilor în scopuri de a servi cauza națională. Cu ocazia peregrinărilor peste graniță a făcut sezoane legături între români și asupriți și frații din Regatul liber.

Pe lângă multe fapte naționale și creștiniști, Justina Serban a dăruiat Palatului Cultural Arad, o bogată colecție din cele mai vechi publicații periodice românești din Ardeal, printre care numeroase exemplare unice.

Pentru meritele sale câștigate pe lângă cauzei naționale, a fost decorață de Suveranul Tânăr, cu medalia Ordinului Ferdinand I.

Cosma Gheorghe

Doamna Lupu Elisabeta și familia Popa, pe această cale mulțumesc tuturor celor care prin contribuție, vorbă sau participarea lor la inmormântare, au căutat să ne ajute și să ne măngâie în dușere ce ne-a lovit, prin moartea năprasnică a iubitului nostru, soț, tată și soțiu:

2049

LUPU NICOLAE

fierar C. F. R.

CAVALCADA...

Nu este vorba de titlul unui film, sau de acela al unui roman, ci pur și simplu de o întâmplare, care nu se poate incadra preoccupările actuale decât ca o sfidare.

In timp ce muncile agricole cunoșteau greutăți din cauza lipsei de trăsături, când nevoie armatei cer tot mai mulți cai pentru transporturi și când chiar unora dintre oamenii a căror existență este strict legată de prezența unui animal de trăsături, li s-a luat acest sprijin, în plin centrul Timișoarei am avut ocazia să privim cu nedumerire o cavalcadă.

Sase tineri, trei băieți viguroși — nu mai buni de mânuia armei — și trei tinere de care duc atâtă lipsă spitalului noastră, găseau de cuvânt să se amuseze străbătând Timișoara călare pe sase cai superbi.

Poate că noi gresim în felul de a ju-deca, dar totuși rămânem la convingerea că în asemenea vremuri cavalcadele nu își au rostul, mai ales când ele pot fi socotite ca o sfidare de atâția nenorociti aflați pe drumuri.

(c. j.)

MICA PUBLICITATE

5 lei cuvântul apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărăști Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Vânzări -- Cumpărări

De vânzare în cartierul vilelor vilă cu etaj 3 apart. 8.500.000, casă în centru cu etaj 6.500.000, vilă cu 6 camere și cu 2 intravilanuri 6.500.000, casă în centru 4 apart. 4.500.000 lei, casă în centru particular 5 cam. 4.000.000 lei; casă în centru 3x3 cameră 4.500.000, casă în centru 2 apart. 3.500.000, casă cu 5 apart. și prăvălie 1.500.000, casă cu 3 apart. 1.400.000, în Părneava casă cu loc mare 800.000, în Bujac casă cu 2 cam. grădină cu 80 pom. fructiferi 550.000, — 10 jug. pământ 2.500.000, 6 jug. pământ 1.800.000, pământ de închiriat 120 jug. Oferim casă de vânzare dela 200.000 lei până la 20.000.000. Agentura HAASZ, Str. Dr. I. Petran, No. 3. Telefon: 22-24.

Mașină de fierz, panglică și diferite moatoare la Schamberger, Arad, Bul. Regele Ferdinand Nr. 48 (Mielul negru).

Agronom refugiat din Basarabia, specializat în viticultură, verificare și pomologie, cauț post de administrator de moie, sau vie, sau orice ocupație corespunzătoare. Pretenții modeste. Adresa la redacția ziarului.

De vânzare 7 jigăre și jumătate vie, casă, pres, pivniță, garaj și 1000 buc. pom. fructiferi. Total 3.500.000 lei. Adresa Livia Toth, Str. Gh. Popa Nr. 9, Arad.

O ignifugare cu „UNIFOC” salvează imobilul care valorează milioane

„Charta Filadelfiei” o nouă amăgire

BERLIN, 2. (Radar) — DNB transmite: Congresul Comitetului Internațional al Muncii din Philadelphia și-a terminat lucrările sale, publicând o declarație care poartă titlul „Charta Philadelphiei”. Ziarele germane comentează ironic acestă nenorocită denumire deoarece popoarele lumii, după experiențele făcute cu „Charta Atlanticului” au numai un dispreț pentru asemenea lozinici. Declarația însuși conține numai fraze goale, referitor la egalitatea raselor, religiilor, dreptatea egală a muncitorilor, etc., din care reiese foarte clar că congrèsul nu a fost în stare să rezolve nici una din problemele internaționale ale muncii, sau chiar să propui rezoluții practice.

Situată economică a Chine este foarte gravă

STOCKHOLM, 2. (Radar) — Ambasadorul Chinei lui Ciangkaisek la Washington reîntorcându-se la postul său a comunicat lui Cordell Hull că starea economică a Chinei este foarte gravă și că anul 1944 va fi anul cel mai greu de războiu în Oriental îndepărtat. A mai adus un mesaj personal al mareșalului Ciangkaisek către d. Roosevelt.

15.000 persoane au murit de tifos în regiunea Neapole

BERLIN, 2. (Radar) — În orașul și regiunea Neapole au murit în decursul lunei Aprilie peste 15.000 de persoane de tifos exantematic. Ocupanții anglo-americani nu sunt în stare să puie la dispoziția populației mijloacele medicale necesare pentru combaterea epidemiei.

Cinema

FORUM

Arad

Reprezentări la 3, 5, 7, 9 fix.

Telefon: 20-10

În fiecare zi la orele 3 matineu, Intrarea generală lei 60

A Z I

Alida Valli, Maria Denis, Fosco Giachetti

în

„VÂLTOAREA VIETII”

IOAN GÂRDA

Coloniale și fructe sudice en-gros

Inreg. la Cam Comerț. Nr. Fi 6985-1943

Tel. 18-04

Vinuri selecte din viile
PALLAVINCI

fost Selensky aflați unmai la firma

EDMUND WAGNER

depozit de beuturi cu ridicata

Tot felul de beuturi în mare assortiment

ARAD, Bdul Regele Ferdinand No. 57

Telefon 26-25

O nouă substanță rezistentă la foc
Un material ignifug de foarte mare importanță

Cu mare satisfacție înregistram veste, că o întreprindere din orașul nostru și anume UZINELE UNICHIMIA din str. D. Greceanu Nr. 21, fiind condusă de finală comandamente naționale, în programul ei de fabricație, pe primul plan are trecut producerea unui material ignifug, care este destinat pentru salvarea avutului național.

Acest preparat denumit „UNIFOC” a fost experimentat de Comisia de experimentare a materialelor A. P., care găsindu-l excelent din toate punctele de vedere, a aprobat fabricarea și comercializarea, omologându-l cu Procesul Verbal Nr. 47/943.

Comandamentul Apărării Pasive din Subsecretariatul de Stat al Aerului, văzând importanța și necesitatea ce o prezintă acest preparat, a recomandat înșisită ignorarea tuturor părților lemnoase, feroase, etc., a clădirilor, instituțiilor, fabricelor, iar pentru autorități, întreprinderi și instituții puse în serviciul producției de războiu — după în-

formăriile noastre — s-au dat ordine speciale, — pentru prevenirea și întinderea incendiilor.

Asistând și noi la o asemenea demonstrație, cu care ocazie ne-am putut convinge, că din punct de vedere pirotehnic acest material ignifug are o importanță covârșitoare, pentru că reduce sută la sută inflamabilitatea lemnului sau a oricărui alt obiect, vopsit cu această vopsea izolatoare, eliminându-le din rândul celor care prezintă pericol de incendiu.

Credem, că facem un deosebit serviciu atât publicului, cât și autorităților competente, atrăgând atenționea generală asupra acestui produs de foarte mare importanță în timpurile de azi, când incendiile pot fi mai dese, fie din cauza unor eventuale bombardamente, fie din alte motive.

Acest material ignifug este fabricat numai de uzina de mai sus, pe baze de ordine și aprobări speciale, printr-un procedeu chimic străin, folosit în toată lumea cu rezultate concluzante.

Poșta refugiaților

D-ra Lidia Leceanu din Cernăuței ce știi unde se găsește, suntem a anunța pe Sublocotenentul Silvru, rănit în spitalul militar din Arad.

Nu se mai pot construi clădirile abatoarelor

In conformitate cu prevederile 119 din regulamentul pentru aplicarea Legii Sanitare Veterinare publ. în Of. Nr. 73 din 26 Martie 1944, se vor așeza la o depărtare de puțin 50 m. dela cea mai apropiată direcție, în consecință orice edificare oprită în raza de 50 m. în jurul acelora.

Condamnăți la Tribunalul Arad

Tribunalul Arad Secția I-a, în sesiunea din 27 Aprilie 1944, prin completul făcut de către Consiliul de judecătorie, a condamnat prin dl. Dumitru Leșan și prin dl. Traian Văgălău, să provoche următoarele sentințe de condamnație:

Ivan Nicolae mecanic din Arad, prăgându-i se apelul înaintat contratăinței de condamnare, a rămas deținut codamnat la 1000 lei amendă, pe contravenție că, în ziua de 8 Noiembrie 1943 n'a arborat drapelul național îmobilul său.

Goldiș Sofia, muncitoare din Arad, prăgându-i se apelul înaintat contratăinței de condamnare, a rămas deținută codamnată la 1000 lei amendă, pe contravenție că, în ziua de 8 Noiembrie 1943 n'a arborat drapelul național îmobilul său.

Juncan Gheorghe și Eibenschütz, proprietarii firmei Juncan G. Co. din Arad, au fost condamnați la 5000—5000 lei amendă în folosul Eo. Naționale, pentru contravenții funcționat comerțul lor de măcelărie și autorizare.

Vancea Iosif fost domiciliat în Arad, având atelier pentru prelucrarea lemnului, în prezent fugit în Italia, a fost condamnat în lipsă, pentru利ul de abuz de încredere, astfel că în cursul anului 1943, a primit în mai multe rânduri de la Tiron Albani din Italia diferite sume de bani, care se ridică la câteva sute de mii lei, pentru a fi folosite la cumpărarea sandale cu talpă de lemn, și mai târziu a refuzat furnizarea acestor sandale și nici nu i-a restituit sumele prime.

Pentru această faptă a fost condamnat să suferă 6 luni și 1 zi închisoare preventivă, 6 luni interdicție comercială și 5000 lei amendă, precum și să nu folosească despăgușirile civile în sumă de 1.089.500 în favoarea lui Tiron Albani din Arad.

Știri externe

PARIS, 2. (Radar) — Aviația americană a continuat și Duminica trecută să suferă 6 luni și 1 zi închisoare preventivă, 6 luni interdicție comercială și 5000 lei amendă, precum și să nu folosească despăgușirile civile în sumă de 1.089.500 în favoarea lui Tiron Albani din Arad.

CAUNAS, 2. (Radar) — În legătură cu asasinarea mitropolitului din Estonia și tonie se anunță că corpul a fost curățat de 30 gloanțe de revolver, iar împreună cu soferul automobilei, fost deasemenea omorât la o distanță de 18 ani, care a fost omorât tot de la același calibră. Autoritățile sunt de acord că asasinii mitropolitului au fost fata, care a fost singurul martor ocular la locul.

Geneva, 2 (Radar) — DNB transmite: Generalul american Mak Arthur declarat la cartierul său general în Guineea că nu de pane candidatura listă republicană la viitoarea alegeră prezidențială în Statele Unite.

ULTIMA ORA

Pe frontul din Bucovina, Moldova și Basarabia nu s-au semnalat evenimente importante. Capitala Franței din nou bombardată -- Sună au fost înfrânte bandele lui Tito -- Comunicatul japonez

Situatia fronturilor

BERLIN, 2. (Radar) — DNB transmite: în legătura cu luptele de pe frontul de Răsărit se mai comunică că în perioada anului ultimă zile din luna Aprilie un nou drept rezultat în regiunea Nistrului superior, un nou cazăg de teren, pe 7 km, adâncime și 20 km. Iași, cu toate a înamicul urată o rezistență foarte dură și regiunea păduroasă a îngrăznot operația.

La Nord de Iași trupele româno-germane au înglobat noi puncte de sprijin de frontul lor, nimicind 35 tancuri din tunuri jumătate de fabricație americană. În Sud-Vest de Kovel înaintarea germană spre Sud face progrese.

Mai multe suite de avioane grele de luptă germane sunt zări și noapte în acțiune atacând pozițiile de artilerie inamică și concentrările de tancuri și de trupe, avioanele au scos din funcție 23 tunuri și 7 tancuri. Aria de vânătoare sovietică a încercat să reziste, dar a renunțat la atacuri, după o pierdere de 13 aparate. În sectorul central sovietici continuă atacuri cu tăria unui batalion în regiunea Vitebsc, au fost însă prestată resurse.

Avioanele germane au atacat noaptea trecută un centru important de apărare sovietică la Sud de Rovno, președind în cenușă. Au fost observate peste 20 de focuri pe mari întinderi care au fost vizibile de la o distanță de 50 km. Un tren cu munition a sărit în aer, altul a deraiat. Alte șapte trenuri destinate frontului, au fost distruse cu prilejul atacurilor sistematice contra căilor ferate în regiunea Kovel-Korosten-Dubno și Rovno.

Capitala Franței din nou bombardată

BUCUREȘTI, S. P. P. TRANSMITE POSTUL DE RADIO PARIS ANUNȚĂ CĂ ÎN NOAPTEA DE LUNI FORTELLE ALIATE AU BOMBARDAT MAI MULTE SUBURBI ALE CAPITALEI FRANCEZE.

Comunicatul japonez

TOKIO, 2. (Radar) — DNB: Cartierul general face cunoscut că diviziile britanice 20—23 care constau din aproape 12.000 oameni, se află într-o mare manevră de retragere, în urma presiunii puternice a trupelor japoneze și indigenelor, abandonând linia principală de apărare la granița indo-birmană, se retrag spre nord de orașul Parrel. Japonii cauzează înamicului atacuri în flanc, provocând mari pierderi și în același timp și epidemii de holeră și malarie fac ravagii între soldații britanici.

Orașe franceze și italiene bombardate de nord-americani

BERLIN, 2. (Radar) — DNB: Se comunică că bombardiere nord-americane și engleze au aruncat eri asupra mai multor localități bombe explosive și incendiare în Franță ocupată, îndeosebi asupra orașelor Lyon și Clermont-Ferrand, iar orașul italian Genua a fost atacat de două ori în decurs de 24 ore. Si portul Livorno a suferit un greu atac înamic aerian.

Scufundarea unui vas în Mărițeană

BERLIN, 2. (Radar) — DNB transmite: Serviciul britanic de informații anunță că un vas de războiu american cu 498 marinari pe bord s-a scufundat în Mărițeană în urma unui atac german.

BUCUREȘTI, 2. (Radar) — COMANDAMENTUL DE CAPEȚENIE AL ARMATEI ROMANE COMUNICĂ: CU DATA DE 1 MAI: ÎN CRIMEEA, PE NISIRUL INFERIOR și ÎN BASARABIA MIJLOCIE, NICI UN EVENIMENT IMPORTANT DE SEMNALAT. LA NORD-VEST DE IAȘI, ÎNAMICUL A INCERCAT SA RECUCEREASCA O POZIȚIE ÎNALTĂ ÎNSA A FOST RESPINS CU MARI PIERDERI. ÎN RESTUL FRONTULUI MOLDOVEI și BUCOVINEI NUMAI ACȚIUNI LOCALE.

Pe Nistrul superior trupele germane au ocupat alte poziții

BERLIN, 2. (Radar) — DNB transmite: În legătură cu situația de pe frontul de Răsărit se mai comunică, că la Nistrul superior trupele germane continuă operațiunile pentru îndepărtarea

frontului au ocupat alte poziții puternic apărate de înamic. Și la Nord-Vest de Lutsk luptele au reînceput și se semnalază o viață activitate de recunoaștere. La Sud-Vest de Kovel în decursul zilei trupele germane au câștigat din nou teren.

Rușii au băgat în acțiune rezervele operative

BERLIN, 2. (D. N. B.) — Nu este nici o îndoială în raport că marile operațiuni de atac a trupelor germane și aliate din față Carpaților și acum mai nou chiar în regiunea Kovel au silit conduceră sovietică să pună în linie în mod simțitor rezervele operative și să le arunce în bătălie. Cu toate acestea sovieticii nu au reușit în aceste regiuni de luptă să stăpânească operațiunile trupelor germane și aliate. Prin o strânsă colaborare cu escadrile de luptă ale aviației germane,

armele grele germane și române au atacat cu un bun efect circulația aeriană precum și liniile de aprovizionare, din apropierea frontului, a sovieticilor.

Pe Nistrul inferior marile atacuri zădărnicite ale unităților sovietice grav zdrobite s-au limitat la acțiuni locale date cu forțe mai slabe. Câteva formațiuni sovietice trecute peste fluviu au fost încercuite prin manevre de clesete și au fost nimicite.

Bandele lui Tito au fost respinse la râurile Drina și Ibar

BELGRAD, 2. (Radar) — DNB: transmite: Bandele maresalului Tito au încercat să treacă râurile Drina și Ibar însă au fost prea nădeni respinse. La acest operație au luat parte și detasamente voluntare de Sârbi precum și divizia 1 de Cazaci, care luptă de mai multe luni de zile pe acest front și s'a distins în luptă contra bolșevismului, în care ei combat și dusmanul de moarte al proprietelor lor fără.

Bandele lui Tito se retrag în regiunea muntoasă

Belgrad, 2. (Radar) — DNB transmite: Cartierul general german comunică, că în decursul lunei Aprilie, bandele lui Tito, au pierdut 11.225 morți și un număr corespunzător de mare de răniți, această cifră nu conține numărul morților pe urma luptelor de pe coasta Dunării, nici cele dela granița Croației, eu Sârbia, nici pe aceia pe cari bandiții i-au ridicat. Afară de aceasta s'a săcăsă și o pradă foarte bogată de material de războiu, muniții și alimente. Trupele germane primind întăriri, sunt prezentând în ofensivă, iar bandele se retrag în regiunea muntoasă.

Câte vase inamice au fost scufundate în luna Aprilie

Berlin, 2. (Radar) — Submariile germane și aviația au scufundat în decursul lunei Aprilie pe rutele de trafic anglo-american cu continentul 23 vase cu o deplasare totală de 153.820 tone, iar alte 32 vase cu o deplasare tota-

lă de 227.000 tone au fost grav avariate. Din marina de războiu inamică au fost nimicite 27 distrugătoare și vase de escortă, iar un vas de curățat mine și 7 vedete rapide, au căzut deasemenea victime ofensivei germane maritime.

Pierderile de avioane în Aprilie

Berlin, 2. (Radar) — În întregirea pierderilor aviației anglo-americane în decursul lunei Aprilie, se comunică, că numărul exact al avioanelor distruse este

1544 avioane, ceea ce înseamnă și pierderea a 15 aviatori instruiți și 51 avioane pe zi. Aceste cifre trebuie însă considerabil mărite deoarece ele nu conțin a-

Între Carpați și Iimanul Nistrului atacurile bolșevicilor au eşuat

BERLIN, 2. — Dela Cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate comunică:

În fața Sevastopolului și între Carpați și Imanul Nistrului, au eșuat atacurile locale ale bolșevicilor. Aviația de luptă germană a atacat cu succes, concentrările de tancuri din regiunea dela nord-vest de Iași. Între Carpați și Nistrul superior, atacurile trupelor germane și de aprovizionare ale înamicului, indeo-

aliata au prilejuit nouă căștiguri de teren. Contraatacarile inamicului împotriva nouilor poziții căștigate au fost zădărnicite.

La sud-vest de Kovel trupele germane, sprijinite în mod excepțional de aviația germană, au zdrobbit atacurile, însă de tancuri și avioane de luptă. Formațiuni ale aviației de luptă germană au atacat cu bun efect în cursul noptii, gări-

Un nou tip de vânător german

BERLIN, 2. (Radar) — Se anunță oficial că cu prilejul ultimului atac anglo-american dat asupra Berlinului, a fost pus în funcție prima dată un nou tip de

vânători german, care în luptele cu avioanele „Spitfire”, a dat rezultate foarte satisfăcătoare

X

șa zisele pierderi facite, adică avioane prăbușite în drum spre casă sau la razire.

Berlin, 2. (Radar) DNB. Comandanțul superior al forțelor aeronautice Germania comunică, că aviația anglo-americană a pierdut în cursul lunii aprilie, deasupra Germaniei, Balcani și teritoriilor ocupate la vest, în total 1392 avioane din care 1126 bombardere cu câte 4 motoare.

In legătură cu atacurile de Sâmbătă al aviației americane contra Berlinului, cartierul general al aviației americane din Londra a admis pierderea a 77 bombardiere grele.

Serviciul britanic de informații a numărat de asemenea în legătură cu acestă perioadă, că apărarea antiaeriană germană era deosebit de energetică. Sute de avioane de vânătoare germane s-au năpădit în valuri asupra bombardierelor americană, atacând din toate părțile și formațiuni speciale au atacat bombardierele care au suferit avariile mai ușoare și din această cauză au părăsit formațiunea închisă. Rezistența tunurilor antiaeriene a fost copleșită de serviciul britanic de informații îngrozitoare. În același timp Regatul Unit comunică că aviatorii americană au suferit multe atacuri asupra Berlinului, au declarat, că de aceea au suferit momentele cele mai grele ale carierei lor.

Opera din Florența a fost dărâmată de bombele anglo-americane

BERLIN, 2. (Radar) DNB transmite: Aviația inamică a întreprins noaptea în luptă contra bolșevismului, în care ei combat și dusmanul de moarte al proprietelor lor fără.

Un bombardier nord-american a aterizat forțat în Suedia

STOCKHOLM, 2. (Radar) — Un bombardier nord-american cu 4 motoare a aterizat forțat Sâmbătă după amiază în Suedia. Echipajul constând din 11 persoane a fost internat.

Britanicii au atacat un spital german

BERLIN, 2. (Radar) — DNB transmite: Cartierul general comunică că aviația britanică a atacat în ziua de 1 mai, cu arme de bord un vas de războiu german în portul italian Sant'Antioco, toate că crucea roșie era foarte bine vizibilă.

La capul de pod dela Nettuno și pe litoralul său sudic au fost zădărnicite atacurile locale ale sovieticilor, fără rezultat.

În Balcani, luptă împotriva bandelor muniste, cu toate greutățile atât de teren, a fost continuată. În luptele din luna Aprilie bandiții au pierdut 9000 morți, 3700 prizonieri precum și mare număr de arme și alt material.

Cu ocazia atacurilor aeriene de teritoriile ocupate de vest înamicul a pierdut 22 aparate între care 16 bombardiere cu patru motoare.